

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Sirada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Tisza István emléke.

Magyarország népe szobrot emelt Tisza István gróf emlékének megörökítésére. A szobrot április 22-én országos ünnep keretében leplezték le Budapesten. Tisza István érc alakja ott áll már a magyar országház fővében, ahol viharos politikai csatáit szóval, tettel meg-harcolta.

A kegyeletes ün-nepség során szóban is, írásban is feluji-tották Tisza István életpályájának em-lékeit. Megállapítot-ták, hogy ennek a pályafutásnak poli-tikai mérlege a há-borus változások kö-vetkeztében veszte-séggel záródott le.

Ma, az idők táv-latában, élesen lát-szanak azok a vesze-delmek, amelyek Tisza István politi-kai pályáját meddő-ségre kárhoztatták.

Kérlelhetetlen, gonosz végzettel kellett reménytelen tusát vívnia.

A világ leghatalmasabb erői összecsapásra készülöttek s ennek a mérkőzésnek leg-veszesebb ütköző pontján a magyar nemzet állott. Tisza István a látnokok jóslattekinteté-

vel látta a közeledő fergeget. Kiáltó szavai-val nemcsak figyelmeztette, de gyötrelmes munkával erősíteni, szervezni, készíteni akarta nemzetét a történelem ítéletének megállására.

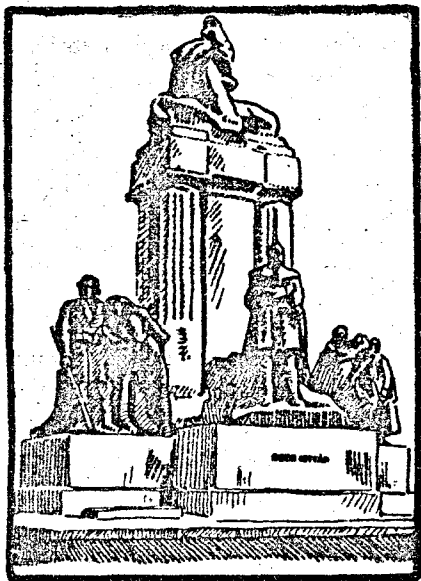
A nemzet azonban nem értette meg lángeszű és törhetetlen buzgalmu fiát. Kis lelkek elvakult tömegeket állítottak utjába, hiábavaló, emésztő harcokat idéztek fejére. A szent akarat a ma-gyar átok sulya alatt nem tudott kibonta-kozni, történelmi balvégzet és emberi rövidlátás eredmény-telenségbe fulasz-tották a legnemesebb lélek törekvéseit és így következett el az ítélet, amely min-dent megsemmisi-tett, amiért Tisza István a bölcsök ta-lárját, a hősök kard-ját és a vértanuk keresztjét nemzete

Gróf Tisza István.

előtt hordozta. Mi az hát mégis, ami az éro-szobor maradandó dicsőségére s nemzetének örök hódolatára érdemesíti Tisza Istvánt!

Jellemének ragyogó tisztasága, erkölcsé-nek fensége! A célok, amikért küzdött, eltün-hettek a láthatárról, maga a harcos is féluton

Tisza István szobra.

szakadékba bukhatott, de életének gyönyörű példája, a bátorság, ahogyan küzdött, a hűség, ahogyan őrhelyén megállott a szeretet, ahogyan vak, vagy gonosz ellenfeleinek megbocsá-

tott, a nyugalom, ahogy a söpredék szidalmával, majd gyilkos fegyvereivel szembenézett, mindez elmulhatatlan dicsőség és lelki megújulás forrása gyanánt örökéletű kincsé maradt a magyar nemzetnek.

És ezen a réven — a vérség jogán — mi erdélyi magyarok is, kegyeletes hódolattal hajolhatunk meg Tisza István megdicsőült emléke előtt.

A szoborleplezés alkalmából különben a világ közvéleménye is szelvében foglalkozik Tisza István pályafutásával. A magyar államférfit magasztos jelleme, lelki képességei messzire kiemelték honának szűk köréből. Gyilkosai, Budapest idegenlelkű martalócai, annak idején azzal a váddal rohanták meg és terítették le, hogy ő volt a világháború földezője. Ma már nemcsak a magyarság, de az egész világ tudja, hogy Tisza István hősi erőfeszítést tett, minden követ megmozgatott a háború megakadályozására.

Ennek tudatában szobrához minden jóérzésű, igazlelkű ember meghatottan, levett kalappal fog közeledni!

Idegenek vagyunk-e?

Ezt a kérdést azokhoz a román politikusokhoz intézzük, akik jobb eszmék és helytállóbb megokolások helyett azon a címen szeretnének elbánni velünk, erdélyi magyarokkal, hogy idegenek vagyunk Erdély földjén. Legutóbb Vajda Sándor, volt miniszterelnök siránkozott azon, hogy az erdélyi városok román jellegét elhomályosítják az idegenek, tehát ki kell őket szorítani a városi megélhetés lehetőségeiből. A lakosságot számontartó kimutatások szerint az erdélyi városok nagy részében a románok, szászok és zsidók mellett mi magyarok vagyunk többségben, tehát minden okunk megvan, hogy Vajda ur ellenséges szándékait magunkra vonatkoztassuk.

De az eseményeknek szomorú láncolata is mellett szól, hogy mi magyarok vagyunk a Vajdáéval egyező érzelmeket tápláló politikusok útjában. Bizonyítékul hivatkozhatunk arra a mostoha magatartásra, amelyben a magyar vasutasok mellett a városi és megyei hivatalok magyar tisztviselői részesülnek. Ennek a magatartásnak következtében tizenöt év alatt szinte köztudattá lett, hogy a magyar polgárság súlyos adózásából hova-tovább nem

fog kenyeret kapni magyar tisztviselő.

Idegenek vagyunk-e hát voltaképpen! Szeretnők látni, hogy a nemzeti elfogultságon és talán a kenyérrigységen kívül miféle érvelést tud felhozni a Vajda-féle gondolkodás a mi idegen voltunk bizonyítására. Mi ezen a földön ezeréves multra hivatkozhatunk és ennek a nagy multnak írott emlékeivel, épületeivel, intézményeivel, jótékony és kulturális alapítványaival bizonyíthatjuk, hogy nemcsak itt hon voltunk ezen a földön, hanem el is végeztük azokat a feladatokat, amelyeket az európai művelődés, a keresztény összetartás, a másfajta népek iránt való testvéri kötelesség reánk szabott.

De a történelem újabb fordulata sem teremtett olyan jogi állapotot számunkra, hogy minket Erdély földjéről bárki is kitessekelhessen. Minket nemcsak a békeszerződések értelmében, de a román alkotmány rendelkezése szerint sem illethetnek idegen jelzővel s még kevésbbé van joga rá akárkinek, hogy idegen voltunk ürügye alatt kenyerünkre, megélhetésünkre törjön.

A román politika vezetőinek, akik köz-

Vajdát is számítjuk, nem a másfajta emberek háttérbe szorításával vagy kiüldözésével kell a városok román elemeinek szaporítását előmozdítani, hanem olyan viszonyok teremtsével, amelyek fejlődést, gyarapodást, gazdagodást hívnak életre s így minden fajta lakosnak, adófizető és teherviselő polgárnak, megadják az életlehetőségeket.

Mit tartalmaz az adósságrendező törvény?

Irta: dr. Gabányi Imre.

2. rész.

(12—16. §.)

A mezőgazda adósok által fizetendő összegek behajtása és a fizetés elmulasztásából származó joghátrányok.

Az adósságrendező törvényt magyarázó közleményünkbe számhibra csuszott be. Lapunk 252. oldalán az utolsó bekezdésben annak az adósnak, aki tartozását 5 év alatt akarja kifizetni, 60%-os kedvezményben van része és így csak 40 %-ot kell fizetnie.

Miután a törvény végrehajtási utasítása még nem jelent meg, igen helyesen teszik azok, akik az első törvény alapján megtették adósságrendező nyilatkozatukat, ha ajánlott levélben értesítik hitelezőiket arról, hogy már annak idején beadták a megfelelő kérést és azt a törvényszék milyen szám alatt iktatta, mert alig volt rá eset, hogy az első törvény alapján a bíróságok tárgyalást tartottak volna.

A fizetés helyét a törvény nem változtatja meg, kimondja azonban a törvény, hogy az adós érvényesen fizethet az adóhivatalhoz vagy pénzügyigazgatóságához való letétellel is, ha annak megtörténtéről hitelezőjét ajánlott levélben értesíti.

Az egyes részleteket a hitelező maga hajtja be adósától és pedig, ha az adós nem fizet, akkor a hitelező, akinek már meg van a végrehajtható határozata, annak alapján megkért végrehajtás útján. Azok a hitelezők pedig, akiknek bírói határozat nincsen birtokukban, de akiknek követelését az adós egészben vagy részben elismerte, az elismerés keretei között kérhetik a bíróságtól egy végrehajtható bizonyítvány kiadását, hogy annak alapján járhatnak el.

Kétségtelen ebből kifolyóan az is, hogy ha az adós nem adott be rendezési kérést, vagy hitelezője követelését nem ismerte el, úgy őt rendes bírói úton kell marasztaltatni, hogy a hitelező hozzá jusson a nekijáró részletekhez.

A végrehajtást mindég csak a leszállított összeg korlátai között lehet eszközölni.

Külön intézkedik a törvény a szövetkezetek követeléseit illetően és kimondja, hogy azok perlés nélkül szerzik meg a végrehajtási jogot, ha kimutatásokat készítenek és azokban részletezik követeléseiket, felsorolják az egyes tételeknél a főadósok, készfizetőkezesek és szavatosok nevét, kitüntetik azok lakhelyét és az így kiállított kimutatásokat a fő és járulékos adósok lakhelyét községi bíróságánál és városokban az illetékes kerületi rendőrségeknél elismervény vételével kifüggesztik. Kimondja a törvény, hogy az így készített és kifüggesztett kimutatások végérvényesek és végrehajthatók, amiket csak a szövetkezeti törvény 133. §-ának 2. bekezdése alapján lehet előterjesztéssel megtámadni, amely előterjesztések minden esetben bélyegmentesek. Azok ellen az adósok ellen azután, akik a törvény kedvezményeit elveszítették, a szövetkezetek a szövetkezeti törvény értelmében járnak el.

A késedelmes adósok közül azt, aki csak egy részletet nem fizetett meg, a hitelező ennek a részletnek erejéig a beszedett termésre, lejárt követelésre, vagy bármiféle jövedelemre vezethető végrehajtás útján szoríthatja a teljesítésre. Egy részletért tehát a vagyont magát végrehajtani nem lehet. Mig akkor, ha az adós már két egymás után járó részletet nem fizetett meg, már minden vagyona vezethető a hitelező a lejárt két részlet erejéig végrehajtást és az ilyen adós elveszti a részletfizetés kedvezményét, bárha csak egy hitelezőjével szemben is történt ez. Ez a jogvesztés sem következik azonban akkor be, ha az adós legkésőbb az ürverés napjáig az esedékes részleteket a költségekkel együtt kiegyenlíti.

Amennyiben az adóst természeti csapásokból kifolyóan olyan kár érte, ami termésének több mint felét elpusztította, kérésére a bíróságtól haladékot kaphat.

Ha az adósnak termését vette zár alá a hitelező, úgy az adós kérheti, hogy a termés bírói úton adassék el és a befolyt vételárát

össze fel a bíróság hitelezői között. Azokkal a hitelezőkkel szemben, akiknek követelését az adós megítámdta, ha előterjesztését a bíróságok csak a jelen törvény kihirdetése utáni időben utasítják is el, nem veszi el az adós a részletfizetés kedvezményét, ha a határozat kihirdetésétől számítandó 3 hónapon belül kifizeti neki az addig lejárt részleteket a kamatokkal együtt, amely esetben azután nem vezethető ellene végrehajtás.

Az adós összes hitelezőivel szemben akkor veszi el a részletfizetési kedvezmény jogát, ha akár csak egy hitelezője kérelmére, elrendelt végrehajtás eredményében elárverezték valamely ingatlanát és a Semmitőszék elutasította az eladás ellen beadott felfolyamodását.

Erdélyben akkor válik véglegessé ez a jogvesztés, ha a telekkönyvi hatóság a jogerős árverési vétel alapján a tulajdonjognak a

vevő javára való bekebelezését elrendelte.

Abban az esetben, ha egy elárverezett ingatlan vételár felosztásánál a leszállított követelésű hitelezők olyan hitelezőkkel jönnek össze, akiknek követelése nincsen leszállítva, vagy akik nem egyeztek bele követelésük leszállításába és az elért vételár nem elégséges arra, hogy abból mindnyájuk követelése kikörüljön, joga lesz a leszállított követelésű hitelezőknek arra, hogy egész eredeti követelésüket számitsák fel a levonásra tekintet nélkül. Ha azután ekkor nekik több jutna, mint amennyit leszállított követelésük tesz ki, úgy az azt meghaladó összeget levonva abban az arányban keli felosztani a kedvezményezett hitelezők között, amilyenben azoknak követelése egymáshoz viszonylik.

Ezek a 16. §-ban foglalt rendelkezések alkalmazandók minden a jelen törvény alapján történt vételár és pénzfelosztásnál.

Külföld

Nagy mozgólódás az európai kérdések intézése körül. A közelmúlt napokban három nagyjelentőségű esemény történt a külső politikában. A franciákat aggodalommal tölti el, hogy a lengyelek barátságra kezdenek lépni régi ellenfelükkel: a németekkel, másfelől pedig egyre élesebben fordulnak szembe a csehekkel. Ennek a helyzetnek a megváltoztatása végett Barthou francia külügyminiszter mind a lengyeleket, mind a cseheket meglátogatta és azon fáradozott, hogy a lengyeleket újra a francia külpolitika támogatására hangolja. Azokból az adatokból, amik a francia külügyminiszter látogatásáról nyilvánosságra kerültek, arra lehet következtetni, hogy a lengyelek tovább is kitartanak a francia barátság mellett, de a csehekkel szemben fenntartják elégedetlen magatartásukat. — Mialatt a francia külügyminiszter Varasóban és Prágában tevé-

kenykedett, az olasz külpolitika törekvéseit Suvich államtitkár igyekezett sikerre juttatni Angliában és Belgiumban. Ez a törekvés eredményes is volt, mert az angol és olasz álláspont sok tekintetben közeledett egymáshoz. — Nagy jelentőséget tulajdonítanak Musanov bolgár miniszterelnök budapesti látogatásának is. A bolgár miniszterelnököt nagy ünnepséggel fogadták a magyar fővárosban. Gömbös miniszterelnök és Kánya külügyminiszter hosszasan tárgyaltak vele, Horthy kormányzó magas érdemrenddel tüntette ki a magyarsággal rokonn bolgár nemzet vezető emberét. A lapok jelentéseiből arra lehet következtetni, hogy a Barthou, Suvich, Musanov külpolitikai tárgyalásainak egyik főkérdése volt a Duna-menti nemzetek helyzetének rendezése. Hír szerint már a csehek sem tiltakoznak a régi heveséggel a Habsburgok visszatérése ellen. Barthou francia külügyminiszter pedig nagy feltűnést keltett Prágában tett ama kije-

lentésével, hogy a Népszövetség szerkezete elavult, tehát újra kell szervezni.

A leszerelés kudarca. Hosszu évek meddő fáradozása után a leszerelés kérdésének megoldása talán véglegesen megakadt. A kudarc oka az, hogy Franciaország semmi körülmények között sem járul hozzá ahhoz, hogy Németország növelhesse haderejét s ezt az elhatározását nagyon éles hangú jelentésben nyilatkoztatta ki. E jelentés szerint a leszerelés célja csak leszerelés lehet s nem fegyverkezés, már pedig Németországnak ezen a téren tett bármiféle engedmény a fegyverkezés újabb megkezdését jelentené, mert Franciaország is kénytelen lenne a biztonsága megóvásához szükséges lépéseket megtenni, vagyis fegyverkezését fokozni.

A francia jegyzék érthető feltűnést okozott világszerte, de nagy lehangoltságot is, mert az olyan szükséges igaz európai béke megteremtésének a lefegyverzés az első, talán legfonto-

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togat-t?!

Togai millió esetben bevált mint hatásos szer

Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába

Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hülöses megbetegedés
esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Semmiféle hasonló készítmény, bárhogy dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! **Togal oldja a hugasavat és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ók mind Fogal-t szednek most! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni!** Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.—. A Togal-tabletta svájci készítmény!

sabb lépése.Éppen ezért már is elterjedt az a hír, hogy Anglia és Olaszország együttesen fog-
nak közvetíteni Németország és Franciaország között s Suvich olasz külügyminiszter éppen ezért utazott most váratlanul Londonba.

Kétségtelen, hogy a leszerelés kérdését nem szabad megoldatlanul hagyni, mert ez az amugy is nehéz európai politikai helyzet teljes megromlását idézheti

elő és ezzel készíti az utat a szovjet előretörésére.

„Ázsia az ázsiaiaké.“ Japán mondta ki ezt a nagyjelentőségű elvet egy erős hangú jegyzékben, amelyben tiltakozik az ellen, hogy nem ázsiai államok Kinába fegyvert szállítsanak. Azt is kijelentette a keleti hatalmaság, hogy minden erejével meg fogja védeni Kina függetlenségét. Ez a kijelentés egy kissé furcsa az után a sok erőszakosság után, amit éppen Japán követett el Kina függetlensége ellen. De ez nem rontja le a kimondott elv jelentőségét, aminek kimondása azt jelenti, hogy Japán elég erősnek érzi magát arra, hogy Ázsiában szembe szálljon Európával és Amerikával.

Éppen ezért Amerika meg akarja szervezni a fehér fajok frontját Japán ellen.

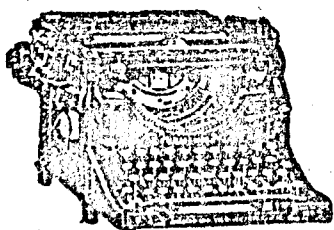
Előfizetési felhívás! Vargha Béla, csekefalvi református lel-
kész évtizedes kutatásait akarja a nyilvánosság elé bocsátani. Munkájában 138 székely köz-
ségnek (Udvarhely, Keresztur, Bardóc vidéke) közli földrajzi és népeségi adatait. Érdeklődők forduljanak a szerzőhöz.

Belpolitikai hírek

Ítéletet hoztak a katonai összeesküvők bűnügyében. A bukaresti hadbíróóság, több napi tárgyalás után, Precup ezredes és társai bűnügyében ítéletet hozott. Az ítélet az összeesküvésben résztvevő szereplőket 10—10 évi börtönbüntetéssel sújtotta. Az összeesküvésben résztvevő tisztet megfosztották rangjuktól. Az elítéltek a súlyos büntetés ellen a katonai törvényszékhez felebbezték.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek átvári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

Körmendy Mihály

CLUJ

Strada Regina Maria 25. szám.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51.

UJDONSÁG

Vásárhelyi János:

Hóstaíi lakodalom.

Jelenetekben adja a cluji földészek régi magyar esküvői rendjét. Működ-
velői előadásra is alkalmas.

A „Magyar Nép“ könyvtárának
47-ik száma.

15 lei beküldése ellenében portómentesen küldi a

„MINERVA“ könyvkereskedés
Cluj, Strada Regina Maria 1. sz.

A Magyar Párt eljárt a magyar vasutasok ügyében. A román husvét előtti megbeszélések alapján gróf Bethlen György pártelnök Gyárfás Elemér szenátorral csütörtökön, ápr. hó 19-én ismét felkeresték Mereuța államvasuti vezérigazgatót és írásban is átnyújtották javaslatukat a nyelvizsgák folytán elbocsátott vasutasok kérdésének a megoldására nézve, kifejtve, hogy a MÁV-tól átvett vasutasok ügye jórészt megoldható volna, ha a korhatárra és a betöltött szolgálati időre való tekintet nélkül nyomban nyugdíjaztatnának a kérdéses kategóriába tartozó vasutasok, kiknek többsége hajlandó volna kérni nyugdíjazását és lemondana a sérelmes intézkedés elleni jogorvoslatokról, ha biztos volna abban, hogy nyugdíját simán és azonnal kézhez fogja kapni. Mereuța vezérigazgató megértéssel fogadta a beadványt, ígérte, hogy a vasutigazgatóság áldozatok árán is igyekszik a javasolt megoldást tető alá juttatni s e tárgyban nyomban előterjesztést fog tenni a közlekedési miniszternek és a nyugdíjpénztárnak, hol a Magyar Párt elnöke tovább fogja szorgalmazni az ügyet. Gr. Bethlen György bemutatta a vezérigazgatónak az elbocsátott vasutasokhoz intézett hivatalos leirat másolatát, melyben ezek csak arról kaptak értesítést, hogy elbocsátásuk napja május 15-ig meghosszabbított. A vezérigazgató kijelentette, hogy azért van csak egy hónapos meghosszabbítás az iratokban, mert ő saját hatáskörében hosszabb határidőt nem adhatott. Biztosította azonban arról, hogy amennyiben a jelzett időpontig a kérdés a fenti, vagy más módon alkalomszerűségben megoldást nem nyer, úgy ezt a határidőt felülírja meg fogja hosszabbítani.

A Magyar Párt elnöke és Gyárfás Elemér erre felhívták a vezérigazgató figyelmét arra, hogy a meghosszabbításból esetleg rosszindulattal azt is lehet következtetni, hogy ezzel csak ki akarták játszani a vasutasokat, hogy ezek az első elbocsátó értesítéstől számított 30 nap alatt ne adják be a contenciós pert s így kiessenek a törvényes jogorvoslati határidőből. A vezérigazgató és a vasut jogügyi osztályának a megbeszélésekbe bevont főnöke, Zamfiropol, teljes határozottsággal kijelentették, hogy ilyesmiről szó sem lehet s hogy a meghosszabbítás egyben magának a megtámadandó intézkedésnek hatályát is meghosszabbítja, tehát a contenciós per akadálytalanul beadható lesz az elbocsátási határidő meghosszabbítását tartalmazó rendelet kézhez vételétől számított 30 nap alatt is, abban a nem remélt esetben, ha az ügy a beindult tárgyalások során békés uton nem rendeztetnék.

Laár Ferenc magyar képviselő felszólalt a vallásos jellegű előadások engedélyezése érdekében. Laár Ferenc magyar képviselő a kamarában előadta, hogy a kisebbségi egyházak vallásos jellegű előadásait és összejöveteleit a hatóságok a legkülönbözőbb cimeken akadályozzák meg. Kérte, hogy a kormány vessen véget a visszaéléseknek és intézkedjék, hogy ne gördítsenek akadályokat a vallásos összejövetelek és előadások megtartása elé.

Különös javaslat. Russu Abrudeanu, gyulafehérvári szenátor törvényjavaslatot nyújtott be a kamarához, amely alkalmas arra, hogy széles körökben keltsen aggodalmat. A törvényjavaslat címe: „Törvényjavaslat a régi román családi- és helység-

nevekről.“ A törvényjavaslat a következő pontokat tartalmazza: I. A csatolt területek régi uralkodó nyelvében történt összes vezeték- és helységnev-változások ezennel megszűnnek.

II. Mindazok a személyek, akik 1916 előtt megmagyarosították nevüket, a törvény közzétételétől számított három hónapon belül kötelesek visszatérni a régi névhez, függetlenül attól, hogy a változás régi törvényes formák betartásával, vagy azok nélkül történt.

III. A régi névhez való visszatérés egyszerű kéressel intézhető el, amit a községi hatóságokhoz kell benyújtani. Ez a kérelem függesztendő és a hivatalos lap ingyen közli.

Most következik a javaslat legérdekesebb része.

IV. Nem vonatkozik a törvény, azokra, akik nevüket megromanosították

Abrudeanu ur megkönyörül néhány emberen, amikor azt írja, hogy mentesek a törvény intézkedése alól azok, akiknek családja kilencven évvel ezelőtt változtatott nevet.

Érdekes a VI. szakasz:

Mindazoknak, akik nem kérik a névváltoztatást, hivatalból kell román nevet adni. Akik nem vetik magukat alá a törvénynek, azok ötszáz lejtől 10 ezer lejig terjedhető pénzbírsággal és egy hónaptól 6 hónapig terjedő fogsággal büntethetők.

VII. Szigorúan tilos a román neveket más helyesírással írni. Az ez ellen vétőket a fenti büntetéssel sújtják. Hasonló eljárás vár azokra is, akik a megváltozott neveket régi formájukban írják vagy mondják.

VIII. Az összes erdélyi, bán-sági, körösvidéki, máramarosi, bukovinai és besszarábiai hely-

ségnevek revízió alá esnek és a román nyelv szempontjainak figyelembevételével kijavítandók.

Nem nehéz megállapítani, hogyha ezt a törvényjavaslatot a parlament megszavazná, végeláthatatlan zaklatások zudulnának a magyarságra.

Mit kapnak a külföldi hitelezők? Irtunk arról, hogy a román kormány megbízottai Párisban tárgyalnak Románia külföldi hitelezőivel. A tárgyalások váltakozó eredménnyel folynak. A külföldi hitelezők másfél milliárd lej évi törlesztést követelnek Romániától. A román kormány, tekintve az ország közgazdasági állapotát, csak egy milliárd lejt akar törleszteni. Valószínű, hogy a hitelezők bele fognak ebbe egyezni, mert belátják, hogy a kormány nem boríthatja fel érdekükben a költségvetési egyensúlyt.

Világ

Népipari kiállítás volt Dicsőszentmártonban. Dicsőszentmártonban három napig tartó házi- és faipari kiállítás volt. A kiállítást dr. Barabás Béla volt magyarpárti képviselő nyitotta meg. Barabás lendületes beszédben mutatott rá, hogy kiteljesített helyzetünkben milyen nagy jelentősége van az ilyen kiállításoknak. A kiállítást Gyárfás Pálné, a székelykeresztúri református nőszövetség elnöknője rendezte. A vásár nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is minden várakozáson felül jól sikerült.

Visszatérítik a közbirtokosságoknak a törvényellenesen beajzott adókat. Az erdélyi közbirtokosságok terhére éveken át törvényellenesen vetették ki az imponit de echivalent nevű adót.

FIGYELEM!

A mai gazdasági viszonyokhoz mérten a múltépel mélyen leszállított árban tudom szállítani. — Garantált tiszta méhviaszból hengerprésszel szakszerűen előállítva, bármely méretben. Ára kilogrammonként 140 lel. Tegyen próbamegrendelést!

Szöllősy Gyula méhgazdasága RETEAS-RETTEG jud. Someş

A hivatalos lapban megjelent pénzügyi rendelet szerint a közbirtokosságok kérhetik a befizetett összegek visszatérítését vagy azoknak más köztartozásaikba való beszámítását. Az erre irányuló kéréseket a pénzügyminisztériumhoz, vagy a pénzügyigazgatóságokhoz kell benyújtani. Ha a kérésnek a beiktatástól számított két hónapon belül nem jelentkezik eredménye, vagy pedig a döntés nem elégíti ki a kérelmezőt, úgy a visszatérítés iránt az összeg nagysága szerint illetékes bíróságnál kell kérést benyújtani. Érdeklődők forduljanak az Országos Magyar Párt csikszeredai irodájához, a honnan kéresemintákat is kaphatnak.

Megőrtént az új kanonokok ünnepélyes beiktatása. Az erdélyi római katolikus püspökség ősi székvárosában, Gyulafehérváron nagy ünnepség keretében iktatták be az új kanonokokat. Az új kanonokok Szabó György theologiai tanár, Oláh Dániel, lövisi főesperes plebános és dr. Csipak Lajos csikszeredai régens tanár.

Nem engedték be Romániába a pesti kiránduló vonatokat. Egy budapesti utazási iroda két kiránduló vonatot indított Romániába. Az egyik vonat Arad—Temesvárra, a másik pedig Nagyvárad—Kolozsvárra ment volna. A román kormány az utolsó percben visszavonta a kiadott engedélyt azzal az indoklással, hogy a viszonyok most nem alkalmasak ilyen kirándulások rendezésére.

Eltávolították Sepsiszentgyörgy főteréről a kőoroszlánokat. Sepsiszentgyörgy főterén álló honvéd emlékoszlop felső részét már régebben eltávolították a hatóságok. Az emlékoszlop talapzatán levő, márványból faragott két oroszlán azonban tovább is díszítette a város főterét. Közelebről Bidu prefektus utasítására a két alvó oroszlánt ábrázoló márványszobrot is eltávolították a főteréről. Érdekes, hogy a nyugodtan szendergő márványszobrokkal kapcsolatban azt írta az Universul című ujság, hogy szemük Budapest felé kacsintgat.

Magyar ökölvívók fényes győzelme. A Budapesten megtartott ökölvívó mérkőzésen a magyarok nagy győzelmet arattak. Két súlycsoportban magyar versenyzők nyerték el az Európa-bajnokságot. Ezenkívül négy második helyezést nyertek a magyar versenyzők. Az idegen versenybírák pártoskodásán mulott, hogy a magyarok nem arattak még nagyobb győzelmet. A nemzetek nagy díját, az összes versenyekben elért eredmény alapján, a magyarok nyerték meg.

Az egymillió felé... Az elmúlt hetekben tízszer jelent meg a királyi közjegyző Tolnai Világlapja nyomdájában, hogy hivatalosan megállapítsa, hány példányszámban jelent meg a népszerű képeslap. Tíz hét alatt közel egymillió példányt nyomtatott Tolnai Világlapjából. Ez olyan példányszám, amely ritkán fordul elő a lapkiadás történetében. Tolnai Világlapja ezt a példátlan népszerűséget annak köszönheti, hogy egy szám ára mindössze 10 lel.

PATKÁNYOK ELPUSZTÍTÁSÁRA

Egerek, mezei egerek által okozott károk megszüntetésére:

THALLIN-pasztát**THALLIN-buzát****HASZNÁLJUNK.**

Gyártja: Egger & Co. Részvénytársaság Vegyészeti Gyár Cluj-Kolozsvár

Készül a konverziós törvény végrehajtási utasítása. Az adóságokat rendező törvény végrehajtási utasítását elkészítették. A végrehajtási utasítás a napokban meg fog jelenni. A kérdés különben a pénzügyminiszteret érdekli, mert a pénzügyminiszter sok kérdésben tanácsstalanul állanak.

Középiskolai tanulók engedély nélkül nem járhatnak színházba és moziba. A bukaresti diákgyilkossággal kapcsolatban a közoktatásügyi miniszter erélyes rendszabályokat léptetett életbe. Eszerint a középiskolás tanuló ifjúságnak kötelessége egyen sapkát és karszámot viselnie. A rendelet ellen vétőket eltávolítják az iskola kötelezőitől. Engedély nélkül a tanulók nem látogathatják a mozikat és színházakat és más szórakozó helyeket, még akkor sem, ha szülőikkel vannak. Előzőleg az iskola igazgatójától kell kérniük esetenként engedélyezést és csak írásbeli jóváhagyás birtokában szórakozhatnak. A mozi- vagy színház szolgálatos rendőrközegeknek jogukban áll az iskolaigazgató írásbeli engedélyét kérni az ott talált tanulóktól és ha ilyenre nem rendelkeznek, előállítják őket vagy a rendőrségen, vagy az iskolai hatóságoknál. Az iskolaigazgató megítélésétől függ a tanuló ifjúság olvasmánya is. Bizonyos könyveket és sajtótermékeket az igazgató még akkor is eltilthat, ha az illető tanuló szülei megengedték azoknak olvasását. A szülők hetenként vagy kéthetenként megbeszéléses kell, hogy megjelenjenek az iskolában.

A rémhírterjesztők ellen. A kereskedelmi életben és a nép között alaptalan hírek keltek szárnyra. A hírek szerint a kormány a költségvetési hiányok fedezésére meg akarja változtatni a vagyonadó kulcsát. A pénzügyminiszter ezeket a híreket a legerélyesebben megcáfolta s egyben közölte, hogy a hamis hírek terjesztőit törvény elé állítják és az új rémhír- és államvédelmi törvény alapján szigorúan meg fogják büntetni.

Jogvégtelt ifjakat neveznek ki jegyzői állásokba. A minisztertanács közelebről foglalkozott az egyetemet végzett ifjak elhelyezésének kérdésével. Hogy az egyetemi ifjak elhelyezkedését megkönnyítsék, jegyzői állásokba is fognak kinevezni jogvégtelt ifjakat. Egyelőre háromszáz jogvégtelt ifjút fognak jegyzőségeknél elhelyezni.

Cigány-muzsika a templomban. A marosvásárhelyi római katolikus templomban egyik mise alkalmával a marosvásárhelyi római katolikus vallású cigányok egyesített zenekara egyházi zenedarabokat adott elő. A cigányok kifogástalan művészetével adták elő a zeneműveket és a templom nagyszámu közönsége áhitatosan hallgatta a lebilincselő hatású zenét. Az ünnepélyes misét J a r o s s Béla apátplebános végezte.

Tűz pusztított Csergeden. A kisküküllőmegyei Cserged községben nagy tüzvész pusztított. Blaga Juon gazdálkodó háza gyult meg és a tűz rövidesen a szomszéd gazdák házára is elhárapódzott. Tíz gazda épületei estek a lángok martalékául.

— Testvériesen megfér minden nemzet a munka birodalmában, a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Május 4—14.

Jutalomkönyv-akciónk.

A Minerva Műintézet ez évben is folytatja a tanügyi körökben igen nagy megértéssel fogadott tanévvégi jutalomkönyv-akcióját, mellyel kapcsolatban a magyar ifjúság számára gondosan kiválogatott, jó magyar könyveket rendkívül nagy engedménnyel adja. A már amugy is leszállított áru ifjúsági könyvek után, melyek ifjúsági könyvtárak részére is kiválóan alkalmasak, a következő kedvezmény kapható:

1. A Minerva kiadásában megjelent könyvek rendelése esetében ugyanannyi értékű könyv jár ingyen, mint amekkora összegű a rendelés. Vagyis, ha valaki pl. 600 lejre rendel, teljesen ingyen kap még 600 lej értékű könyvet.

2. Idegen kiadású könyvek után félfannyi értékű ajándék jár, vagyis, ha valaki ezekből 600 lej értékben rendel, szintén teljesen ingyen kap még 300 lej értékű könyvet.

A Minerva Műintézet rövid időn belül kiküldi a jutalomkönyv-jegyzékeket, melyekből a könyvek megrendelhetők. Tájékoztatásul szívesen szolgál a Minerva Műintézet, Cluj-Kolozsvár, Brassai-u. 5. sz.

A már 5 év óta folytatott és kitünően bevált jutalomkönyv-akciót a legmelegebben ajánljuk tanügyi körök figyelmébe.

Vérszegények, sápadtak, érvágytalanok, legyengültek, gyerekkori fejfájásban szenvedők, idősebb és mellbeteg, gyomor- és bélbajban szenvedők, kérjék ismertető füzetet a fenti betegségekről. Teljesen díjtalanul küldi: dr. gutori Földes Béla gyógyszerészre és vegyészeti laboratóriuma, Arad, Str. Eminescu 11.

Panasz egy tanító verekedése miatt. A szenátusban Gyárfás Elemér a következő napirendelőtti beterjesztést intézte a közoktatásügyi miniszterhez: Bota Ioan, az udvarhelymegyei Korond község állami tanítója folyó évi február 17-én súlyosan megverte az ottani elemi iskola leány növendékeit, úgyhogy az ütések nyomai 10 nap után is láthatók voltak a gyermekeken. A szülők panaszára az udvarhelyi tanfelügyelő meg is vizsgálta az esetet és azt a salamoni ítéletet hozta, hogy a vétkes tanító megtéríti a gyermekek orvosi kezelésének költségét, de ezzel szemben a szülők vonják vissza panaszukat. Kérdezem: 1. Van-e tudomása a miniszter urnak Bota Ioan tanító durvaságáról? 2. Megengedhetőnek tartja-e, hogy a tanügyi közegek olyan nevelési eszközökkel éljenek, amelyek a növendékek testi épségét veszélyeztetik? 3. Van-e tudomása arról, hogy Mărgineanu udvarhelyi revizor az orvosi költség megtérítésével vélte elintézhetőnek ezt az ügyet? 4. Nem gondolja, hogy az iskola tekintélyének árt az ilyen elemi nevelési szempontok figyelmen kívül hagyása?

Az interpellációra az érdekelt szülők tömeges aláírásu panasza adott okot. A panasz szerint a tanító román nemzeti ruhába öltözést követelt a gyermekektől, amiért azok az erre szükséges szövetanyagot és pamutkészletet elkészítés végett nem hozták magukkal az iskolába, azért verte meg olyan súlyosan őket. A panaszoló szülők írják, hogy a mai nehéz viszonyok között bár a tájat népviseletük ruháit tudják beszerezni, s nem tudnak még más népviseletre is áldozni. A panaszosok különben súlyos testi sértés miatt a járáshíroságnál is feljelentést tettek. Az in-

terpelláló szenátor kifejezte reményét, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter meg fogja találni a módot a mélyen sértett fakusi emberek megnyugtására.

— **Jól és olcsón élhet Budapesten a májusi vásár alatt. Féláru utazás. Vizummentesség.**

Menedékház épül a Tordahasadéknak. Erdély egyik legszebb természeti szépségének, a Tordahasadéknak meglátogatását nagyon megnehezítette az, hogy a hasadék tájékán nem volt menedékház. Az Erdélyi Kárpát Egyesület lelkes és áldozatos munkát fejtett ki, hogy menedékházat lehessen építeni. A szép terv most megvalósulás előtt áll. Rövidesen menedékház fogja várni a fáradt vándort. A menedékház mellett kis növénykertet létesítenek és abba a Tordahasadék növényeit fogják ültetni. A menedékház előcsarnokában képekben és kitételekben példányokban fogják bemutatni a Tordahasadék állatvilágát. A menedékház építését Bors Mihály szindi birtokos 40 ezer lejes adománya tette lehetővé.

Nyoma veszett 46 vasúti kocsinak. Különös ügyben nyomoz a vasut vezérigazgatósága. A lengyel vasutak igazgatósága közelebről átiratban kérte, hogy a régebben Romániába küldött 46 lengyel vasúti kocsit küldjék vissza. A román vasut igazgatóságánál megállapították, hogy a 46 lengyel koci valóban bejött Romániába, itt azonban nyomuk veszett. Az érdekes ügyben vizsgálatot indítanak.

Meghalt Arad megye legidősebb asszonya. Az arad megyei Alsósimánd községben meghalt Tuka Vasiliéné. Az öreg asszony 110 éves volt. Csak ezelőtt két évvel kezdett gyengélkedni. Érdekes, hogy fogai még most is teljesen épek voltak.

Megszüntették a kolozsvári egyetemen a gyógyszerészeti kart. A kolozsvári egyetemen működő gyógyszerészeti kart megszüntették. Indokolásul azt hozzák fel, hogy a kolozsvári egyetem gyógyszerészeti karára nincs szükség, mert nagyobb számban látogatják a kisebbségi hallgatók. A gyógyszerészeti kar ezután a bukaresti egyetem mellé fog működni. Az intézkedés súlyos hátrányt jelent az erdélyi gyógyszerész diákok számára.

Tűz Józsefházán. A szatmármegyei Józsefházán hat év óta minden évben tűz pusztít. A legutóbbi tüzet a gyufával játszadozó Genczi András 8 éves fiúcska okozta. Egy eldobott gyufaszáltól meggyulladt a csűr és a tűz átterjedt a szomszédos házakra. A kár 300 ezer lejre rug.

Ami nélkül nem szórakoztat a rádió. Jó megbízható rádióműsor nélkül nem szórakoztat a rádió. A *Déli*ből minden számban gazdag, illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat közöl. A nagyszerű színházi képeslapban pompás színházi beszámolókat, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, szebbnél szebb képeket, rengeteg vidám és szórakoztató apróságot talál az olvasó. A *Déli*ből egy száma 7 lej.

Néhány szó a rheumásokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek nincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító *Togal*-tablettákkal. *Togal* oldja a húgysavat, az emberi test ezen magatermelt, pusztító mérget. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a *Togal* jó hatásáról.

Több ezer teljesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbeteg

igazolja kiváló hatását az OLÁH KÁROLY plebános által feltalált **Antiphysin** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. Iremeltő füzetet díjtalanul küld a gyógyszerkészítője: OSVATH Gyógyszerész Tg. Műeg. Marosvásárhely

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan termesztjük a paszulyt kukoricával?

A termés fokozását a mostani pénztelen világban lehető kevés pénzbefektetéssel, minél egyszerűbb eszközökkel kell elérni. Ez a magyarázata annak, hogy az utóbbi időben nagyobb érdeklődés támadt az együttes termesztés módjai: a *közévetés* és a *közötte* vagy *köztes művelés* iránt.

Különösen nagy jelentősége van a *paszuly* és *kukorica* együttes termelésének. Ezt a két növényt, különösen a *kisgazdák*, együttesen vetik és művelik. Ujabban nagyobb gazdaságok is rákaptak erre a művelési módra, mert minden tekintetben hasznosnak és jónak bizonyult. Különösen akkor lehet eredményesen *paszulyt* és *kukoricát* együttesen termelni, ha a kukoricát sorosan műveljük. A kukoricát ma már minden haladni akaró gazda sorosan műveli.

A paszuly a kukoricával egyszerre sorvetőgéppel úgy vethető, hogy a vetőmagszekerényt megfelelő beosztással, aszerint, hogy hány sor kukoricát és hány sor paszulyt akarnak vetni, elrekesztik külön a kukorica és külön a paszuly vetőmag befogadására.

Abban az esetben, ha a kukoricasorok közé paszulyt vetünk, a kukoricasorokat egymástól a rendes távolságuknak körülbelül a felével kell tágabbra állítani. Ha például a kukoricát egymagában 60 centiméterre vetjük, akkor kukorica meg paszuly vetésekor a sortávolságot körülbelül 90 centiméterre vesszük. Így a sorközök a kukorica és a paszuly között 45 centiméteresek lesznek. Ha kézikapával műveljük a földet, a sorközök 40 centiméterre szűkíthetők.

A kukorica és paszuly együtt termesztésének jó oldala az is, hogy a kukorica közé vetett paszuly jobban állja a szárazságot. Ha valahol a paszulyt nagyban tisztán termesztik és

azt a szárazság ellen védeni akarják, 3-4 paszuly mellé 1-2 sor kukoricát vetnek. Így vetve a paszulyt és a kukoricát, könnyebb bonyolítható le a korábban érő paszuly aratása és összegyűjtése.

Szóval, ha azt akarjuk, hogy inkább kukorica teremjen, mint paszuly, a kukoricából vetünk több sort; ha pedig a paszuly termése fontosabb, abból lesz a több sor, vagy a paszulyt tisztán vetjük.

De vethetjük a paszulyt és kukoricát váltakozó sorokban is.

Bármilyen köztes termesztési módot választunk is, egy dologra valamennyinél ügyeljünk. Arra, hogy köztes termesztésre ne olyan kukoricatáblát válasszunk, amelynek talaja buja, vagy frissen trágyázott. Frissen trágyázott talajon ugyanis a paszuly egyre csak ráragzik, de magot alig köt, vagy ha köt is, az érédése nagyon egyenetlen.

Az ipari újdonságok vására nyílik Budapesten.

A Budapesti Nemzetközi Vásár, amely ebben május 4-én nyitja meg kapuit teljesen új.

A vásár ennek a követelménynek ezúttal minden vonatkozásban eleget is tesz. Ha körülzárunk a szervezetében, csak egyetlen dolgot találunk változatlannak: a vásár ez évben is 50 százalékos utazási kedvezményt biztosít látogatóknak és a vásárigazolvány ezúttal is feljogosít a magyar határ vízummentes átlépésére. Mindegyik vonatkozásában a vásár új, más, mint az elmúlt évben. A területe kibővült, épületei és más egységbeosztást és teljesen új mutatnak. A kiállítók is arra törekedtek, hogy lehetőleg semmi olyan árut ne hozzanak, ami a valyi, amiben a technikának valami haladásgyártás módszerének valamely újítása feltűnik.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadja

kató ne volna. A kiállítók javarésze új iparcikkek termelésére tért át. Szakértők szerint a magyar szövőiparnak világraszóló szenzációit jelentő újításai vannak. Új nyersanyagot találtak fel, amely maholnap már talán mentesíti Magyarországot a külföldi nyers gyapot behozatalától. Részleteket csak a legbeavatottabbak tudnak. Az érdekeltek gyárak a vásár legnagyobb meglepetéseként tartogatják az új anyagból készült mintadarabokat.

A magyar vasipar is újdonságokkal vonul fel. Cikkek, amelyeket azelőtt német vagy amerikai gyárak szállítottak, most már Magyarországon készülnek olcsóbb áron, mint a külföldi. Érdekes újításokat látunk az építőipar körében is. Az építőanyagok sorában akad olyan, amelynek találmánya csak alig két hónapos. A Nemzetközi Vásár látogatói körében meglepetés erejével foghatni a magyar kozmetikai ipar váratlan terjeszkedése. Amióta a devizazárlat korlátozta a fran-

cia és amerikai pipereárak behozatalát a magyar vegyészeti ipar teljes lendülettel kezdett ezeknek a nagy gondot igénylő tömegeknek előállításához. Lendületes fejlődést yett a bőripar is, amely legujabban a bőripar hazájába, Németországba exportál.

Meglepetésnek szánták a vásár nemzetközi automobilkiállítását. Közismert, hogy a magyar automobilizmus az utóbbi években erősen visszamaradt. Most új vám- és adótörvényekről tárgyalnak, amelyek megindítják ennek a szakmának forgalmát. Nyilván ezzel számol a nemzetközi automobilipar, amely ez évben közel ötször akkora méretben vesz részt a vásáron, mint máskor. Budapesten azzal számolnak, hogy mindezek az erőfeszítések sikerre vezetnek ez évben, különös tekintettel arra, hogy a magyar piac olcsó, a konkurencia javult és különleges devizakedvezmények is állanak rendelkezésre a vásár exportüzleteinek lebonyolítására.

Mezőgazdasági világerőkezlet lesz Budapesten. Junius 13-án mezőgazdasági világerőkezlet nyílik meg Budapesten. Az erőkezlet előkészítésének munkálatait ezer tagú rendező bizottság végzi. Az eddigi bejelentések szerint az erőkezlet alkalmával több ezer külföldi fog Budapestre érkezni. Az olaszok száz, a németek kétszáz, a franciák kétszáz és az angolok ötven embert jelentettek be eddig a világerőkezletre.

Franciaországba fog Románia gyümölcsöt és gabonát szállítani. Az ipari és kereskedelmi minisztérium kiküldöttjei most tértek vissza Párisból, ahol gazdasági tárgyalásokat folytattak. A tárgyalások kedvező eredménnyel végződtek. Ezeknek alapján áprilistól júliusig a ren- desnél nagyobb mennyiségben szállíthat Románia gabonát, szárított és zöld gyümölcsöt Franciaországba.

Megjelentek a kolumbácsi le- tek. A korai kitavasodás kö- rülményeiben az Alduna mentén a Maros alsó folyásának vi- zén megjelentek a kolum- bási legyek. A mérges vérszi- k sok állatot pusztítottak el. Szóval attól tartanak, hogy

a mostani első rajzást sokkal nagyobb raj fogja követni és félnek, hogy még sok állat fog a kolumbácsi legyek áldozatául esni.

Bírsággal sújtottak számos szilágyosomlyói bortermelő gazdát. A fináncok feljelentése alapján sok szilágyosomlyói szőlőtermelőt büntettek meg eltitkolt bormennyiség miatt. Csak Szilágyosomlyón harmincnál több kisebbségi szőlőbirtokost sújtottak pénzbírsággal. A büntetés az eltitkolt boradó háromszorosát teszi ki.

Műtrágyát készítenek a kávéból. Közöltük lapunkban, hogy Délamerikában a kávétermés feleslegét régebben mzdonyok fűtésére használták fel. A kávénak ilyen módon való felhasználása közgazdaságilag óriási kárt jelent, ezért új eljá-

rások után kutattak, hogy a felesleges kávé értékesíteni lehessen. A brazilai vegyészek most megállapították, hogy a kávéból kitűnő műtrágyát lehet készíteni. Az új műtrágya nagyon hatásos és különösen kerti vetemények alá nagy sikerrel lehet alkalmazni.

Anyák napjára

Blasko:

Apák, anyák napja

tartalmaz 10 beszédvázlatot, 26 verset, 11 éneket, 12 szindarabot, előképeket és általános rendezési utasításokat. A 112 oldalas könyv ára

csak 96 — Lei.

Vidékiek 106 Lei beküldése ellenében portómentesen kapják.

»MINERVA« könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár

Str. Regina Maria (v. Deák F. u.) 1.

Minden okos kisgazdát érdekel a hazai olcsón megszerezhető és megbízható

haszon és fajbaromfitenyésztési cikkek és felszerelések:

Keltetőgép, Műanya, Vérvizsgált faj-tenyészállatok, Tenyész és Keltetőfások minden fajban, Műtakarmánytápláltszerek, Baromfivész elleni szérumok, Fertőtlenítő szerek, Szétszedhető baromfiólak, Mintatelepek, tervrajzok, Gyümölcslákát pusztító rovarok elleni védőszeretek, Olivány-Kötészek, Fertőtlenítő és Permetezőgépek és minden gazdasági ágat felölelő cikkek.

Kérjen ingyen árjegyzékelt!

B. ADORJÁN JENŐ CLUJ-KOLOZSVÁR,

Calea Moşilor 87. — Telefon: 11-68. — Válaszbélyeg mellékelendő.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Arany Abécé.

Nem régen Geges községben egy kedves magyar férfit, Garda János nyugalmazott főerdőtanácsost, látogattam meg. Sok minderről esett szó közöttünk, ami magyar népünk sorsára, jövőjére, a népünk körében végzendő munkákra vonatkozott.

Először is arra hívta fel figyelmemet az a kulturális életünket nagyon komoly figyelemmel kísérő emelkedett gondolkozású férfi, hogy valamiképen köztudatba kellene átvinni az elhatározást, hogy beszédjében, írásában minden magyar ember nagyon komolyan és gondosan őrökölje a magyar nyelv tisztasága felett. Íróink, még a nép számára vagy az ifjuság számára készült lapok írói is tulságosan sok idegen szót használnak és ez által akaratlanul is rontják népünk nyelvérzékét. Az öreg ur külön vette az egyes lapokat és kirta a lapokban feleslegesen használt idegen szavakat és valóban megdöbbenő volt az a kép, amelyet feltárt előttem. Az első tanítás, amelyet hazahoztam ebből az elzárt kicsi községből, ettől az alapos műveltségű, lelkes magyar embertől, az a figyelmeztetés volt, hogy írásunkban és beszédünkben mindenkor nagyon komolyan vigyázzunk édes anyanyelvünk tisztaságára.

Egy másik érdekes dolgot is elbeszéltem a mi érdemes barátunk. A tél folyamán összegyűjtötte az ifjuságot és felhívta arra, hogy csinálják meg a tanulni vágyó férfiak és nők szövetségét. E szövetségnek az legyen a feladata, hogy hetenként gyűljenek össze és kulturális munka álarca alatt ne csak szórakozzanak, hanem komolyan és szorgalmasan tanuljanak és neveljék egymást, mert a mai nehéz időkben a magyar ember csak úgy állhatja meg helyét, ha becsületes, munkás, tanult ember lesz, már pedig becsületes, munkás, tanult emberré senkisé nem lesz magától, hanem Isten segítségével mindenkit ilyen emberré nevelni kell. A gyermeket a szülők nevelik, a felnőtteknek önmagukat kell tovább nevelniük. Alkossuk meg tehát magunk között a tanulni vágyó férfiak és nők szövetségét. A falu népe közül sokan megértették a lelkes felhívást s

készek voltak csatlakozni a mozgalom megalakítani a szövetségeket.

Nem kell nekünk — mondotta Garda János — új alapszabály. Én azt ajánlom, hogy a mi szövetségünk alapszabályává tegyünk az arany Abécét, amelyet nekünk gyermekünkbe megtanítottak, mert ha ez arany Abécé erkölcsi tanítását minden beszédünk és lelkedünk zsinormértékéül elfogadjuk, felesleges lesz számunkra minden más szabály, mert az arany Abécét követő becsületes emberek alapszabály nélkül is tudnak dolgozni, aki pedig nem szereti a szeretet és jó erkölcs arany Abécéjének számára úgy is hiábavaló minden szabály.

Arany Abécé! Mi azt nem ismerjük, szólott a többség. Csak egy pár őszhajú ember emlékezett vissza halványan arra a régi kedves verszetre, amelyet gyermekkorban tanított meg számára tanítója. Garda János felolvasta az arany Abécét és a tanítványok szövetségébe azokat vették föl, kijelentették, hogy magaviseletüket, munkájukat az arany Abécé utmutatásához készítették.

Én is elhoztam magammal ezt az arany Abécét. Már a mi nemzedékünk sem ismeri ezt a kedves régi verset, amelyet egykoron dély iskolás gyermekei megtanultak. Nem az a baj, hogy a szöveget nem tudjuk, hanem az igazi nagy baj, hogy az arany Abécé sokak szívéből kiveszett. Valóban helyes indult el bölcs vezetője indítására az arany Abécé, amelyik megértette, hogy minden eredményes munkának, amelyet önmagunk népünk művelődése érdekében beindítunk, kezddenie kell kezdődnie, hogy megtanuljunk a tisztesség arany Abécéjét. Amikor legelső leckét meg nem tanuljuk, sikeres előhaladásról nem is beszélhetünk.

Az arany Abécét lapunk mai számban közöljük. Érdemes terjeszteni, tanítani bizonyos, hogy ennél szebb alapszabályunk és közéletünk számára ma sem lehetne.

Mulató

ARANY ÁBÉCE.

- A. Amit nem kívánsz magadnak,
Te se tedd embertársadnak.
- B. Bánj a házicselédekkel,
Mindig úgy mint emberekkel.
Testvéredet szívből szeresd
A szép egyezséget keresd.
- C. Csufszágot vénekkel ne tégy,
Hogy azért büntetést ne végy.
Gyermek te is vársz
vénséget,
Adj hát vénnek tisztességet.
- D. Dolgozzál, tanulj serényen
Jó kedvvel, nem tunyán,
szépen,
Ha tanulni nem örvendesz,
Mebánod, ha vén leendesz.
Legjobb örökséget vettél,
Ha okosan neveltettél.
- E. Elvett jókat ne fitymáljad,
De azokat megháláljad,
Ha nem mondasz köszönetet,
Nyersz goromba nevezetel.
- F. Fogadást csak okosan tégy,
De aztán szódnak ura légy.
Esküvést ritkán végy
szádba,
Soha ne esküdj hiába.
Ha esküdni mersz hamisan,
Megver Isten bizonyosan.
- G. Gondot másokra is viselj,
És necsak magadra ügyelj.
A szegényt is kell szeretned,
Nagy vétek lenne megvetned.
Azért ha bírsz földi jókkal,
Jól tégy a nyomorultakkal.
Másnak tett szolgálatodért,
Ne kérj tőle mindenkor
bért.
- H. Ha nemes a familiád,
Még az becsét nem ruház
rád,
Tehát azzal ne hánykodjál
Ne kérkedj, ne tolakodjál.
Szeme előtt az Istennek,
Paraszt és nemes nincsenek
Kinél az ész, erkölcs nemes,
E címre csak az érdemes.
Ijju kiméld életedet,
Mert bú éri ősz fejedet.
Ijju, ha tobzodol s
Jecsérelsz,
Vénségre koldulással
élhatsz.
A sok eszem-izsom végre
Juttat keserves inségre.
Jól renderd el mindenedet,
Folytasd vidáman tiszteted.
- Amit véghez kell vinned ma
Ne halaszd el azt holnapra.
Mert ha kerülsz dologtétell,
Nem érdemled meg az étell.
- K. Kövess mindig igazságot,
Gyűlöljed a hazugságot,
Ha csak egyszer hazudni
mersz,
Hitelt többé nehezen nyersz.
- L. Légy gyors munkás és hív
szolga,
Az ilyenek jól van dolga.
Ne add restségnek testedet,
És sok alvásnak szemedet.
Minden gonoszság kezdeté
A henyélés szeretete.
- M. Megbántodól, ne állj
bosszút,
Békességre ez legjobb út.
Kész légy jussodból engedni,
Hogysem mással perlekedni.
- N. Ne csüggedj el inségedben,
Tedd tiszteléd s bizz
Istenben.
Erős lélek legyen benned,
Nem kell mindent szívre
venned.
Minden csekélységért ne
sirj,
Nagy búban is magaddal
birj.
- O. Oh félj az első vétektől,
Bűnt ne kövess, irtózz ettől.
Akármely rejtek helyen légy,
Lát az Isten, rosszat ne tégy.
Szép korona és ékesség
A tisztán tartott szüzesség,
Hogy megne fosztassál ettől,
Irtózz az első vétektől.
- P. Pallérozott erkölcsű légy,
Goromba szokást fel ne
végy,
Korán tanulj emberséget,
Igy találasz kedvességet.
Figyelj a szép szokásokra,
Tanulj szert tenni azokra.
- R. Rosszat, ha hallasz
másoktól,
El ne tanuld azt azoktól,
Irtózz trágár, ocsmány
szóktól,
Mint keresztyén,
gyalázóktól.
- Sz. Szülőd leghivebb barátod,
Javadra van tudod s látod.
Légy hát nekik szót fogadó
Minden tisztességet adó.
- Közöld övelük dolgodat,
Ne rejtöd előttük titkodat.
- T. Tilalmas örömet kerüj,
Szabadosban el ne merüj
Ami könnyen megsért és
bánt,
Ahhoz ne nyulj játék
gyónánt.
Játékos ártatlan legyen,
Hogy az neked kárt ne
tegyen.
- U. Utálj lopni, senkit se csalj,
És talált jószágot kivallj.
Egy pénzt is lopni szörnyű
bűn,
Lelked sérelme meg nem
szűn,
Mig mindent vissza nem
adtál,
Amit mástól elragadtál.
- V. Valamint mérges kígyókat,
Kerüj minden csábítókat.
Ne barátkozz a rosszakkal
Te is megromlasz azokkal;
Tarts mindig a
legjobbakkal,
Ne ülj a rágalmazókkal,
Álnokság lakik szívökben,
Te ne részesülj bűnökben.
- Z. Zabolázd indulatodat,
Mérsékeljed haragodat,
Ne légy soha szitkozódó,
Sem esküvő, káromkodó.

FOGADALOM.

Amit nem kívánok magamnak,
Nem teszem azt soha másnak.
Tisztességesen élek,
Gondolkozom s beszélek.
Ez hoz áldást fejemre,
S válik becsületemre.
Mert gazdagság s nagy tekintet
Még magában nem becsület.
Nem hazudok, nem csalog,
Ha vásárlók, ha eladók,
Milyen szemközt előtted,
Olyan leszek mögötted.
Rejtekből is úgy cselekszem,
Mintha rám nézne minden
szem.
Igy bárki vel van dolgom,
Nincs okom mért pirulnom.
Ha gazdag nem is lehettem,
Elégtétel lesz énnekem,
Ha azt kiáltja föld s tenger
Ez egy becsületes ember.

Aposzagok • Adomak

Kigyóméreggel akarják gyógyítani a rákbetegséget. A párisi orvosi egyetemen érdekes kísérleteket folytatnak a rákbetegség gyógyítására vonatkozólag. Orliconi tanár megállapította, hogy a kigyóméreg kellő módon alkalmazva, megszünteti a rákos betegségeknek fellépő fájdalmakat. A kísérletek bebizonyították, hogy kigyóméreg befecskendezése után a rákos daganatok kisebbedtek. A híres orvos-tanár reméli, hogy találmánya segítségével nagy lépéssel jutott előre a tudomány a rák gyógyításának terén.

Megjárta.

- Van felesleges 100 leje?
- Hogyne. Tessék!
- De hiszen ez a 100 lejes hamis.
- Éppen azért felesleges.

Szer, vakondokturás ellen.

Panaszkodik egyik gazda szomszédjának, hogy rétyén nagy kárt okoz a vakondok. Társa a következő szert ajánlja a vakondok turása ellen:

— Adja el komám a rétet s akkor nem turja földjét a vakondok.

Olaszteleki kórházsorsjegyét

mindenki gondosan őrizze meg s kinek még nincsen, igyekezzen mielőbb beszerezni ezt a minden másnál olcsóbb és jó reménnyel biztosító sorsjegyet.

Egy sorsjegy ára csak 25 lel.

Húzás ideje végérvényesen és halaszthatatlanul 1934. szept. 1. Húzás csak egy lesz s akkor 1215 darab nyerő sorsjegy lesz kihúzva.

Főnyeremény 100.000 Lel,

de vannak 50, 15, 10 és 5 ezer lejes nyeremények is. Sorsjegyelárultó irodákhoz is mielőbb küldünk. Van idő és alkalom, hogy mindenki megpróbálja szerencsétét. A sorsjegyek ára és 7 Lel postaköltség előzetes bekielégítése ellenében bárkinek készsággal küld az **Ungheni Nr. 7 Szélessége Odorheiu—Stekelu—Udvarheiu, Str. Pr. Elisabeta 51.**

Tanuld meg!

Hogyan védekezzünk a májusi fagyok ellen?

A meleg tavasz következtében a növények fejlődése már április hónapban olyan fokra jutott, mint szokott lenni május hónap közepén. Kilátás van arra, hogy a szőlő kiheveri a tavalyi rossz időjárásu esztendő kárait s remélni lehet, hogy szép gyümölcsstermés is lesz. A zöldséges kertek növényzete is nagyon szépen fejlődik, a kiültetett palánták a meleg következtében erőteljesen növekednek: Ezért fokozottabb mértékben kell vigyáznunk arra, hogy a remélhető termést minden téren biztosítsuk. Éghajlatunk alatt sok kárt okoznak némely esztendőben a késő tavaszi fagyok. Általában fagyos szentek néven emlegetik azokat a válságos napokat, amelyekben fagyok léphetnek fel. Az időjárás tudománya szerint a májusi fagyok nem lépnek feltétlenül bizonyossággal a fagyos szentek napjain, de a tudomány is megállapította, hogy májusban nagyon gyakran pusztítanak káros fagyok. Nem lehet előre megjósolni, hogy idén lesznek-e májusban fagyok, vagy elmaradnak, minden esetre fel kell készülni fogadásukra. Ma már minden községben van rádió és a rádió időjárás jelentése alapján mindenki előre készülhet a fagyok ellensúlyozására. A legjobban bevált a fagyok ellen a füstölés. A fagy által veszélyeztetett szőlő vagy gyümölcsös területén több helyen tüzet kell gyújtani és a tüzet nagy füstöt gerjesztő anyagokkal kell táplálni. Különbözőknek megfelelnek erre a célra a szalmás trágya, nedves faágak és korhadó falombok. A tüzeteket ugykell rakni, hogy a szél a füstöt a megvédendő terület felé hajtsa. A füst azért

védi meg a növényzetet az éjszakai fagyástól, mert megakadályozza a talajban levő meleg kisugárását és így ha a levegő le is hűl a növényzet nem fagy el. Zöldséges kertekben kitűnően alkalmazni a védekezési eljárásnak közvetlen módjait is. Vagy a megvédendő növényeket papírral vagy más borító anyaggal kell betakarni. Bizonyos dolog, hogy mindkét védekezési eljárásnak jó eredménye szokott lenni, ezért fagyveszedelem idején feltétlenül alkalmazni azokat.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag másra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadást fizetniük kell, felkérjük előfizetőinket, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek egy-két lejt, (orvosi tanácsokért 50 lejt), mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választásban kívánják, ezenfelül mellékeljenek portódíj is beküldendő. Csatoljunk levelekre válaszolunk. A levelekhez a 20 lejt is csatoljunk. „Előfizető 1934.” Ön csak az esetben rendelkezhetik, ha Önnek járó és örökösöknek Ön megillető ingatlanokkal, ha a kérdéses ingatlan tulajdonos nem adhat meghatározott ingatlant, akkor jobb csak egy jogilag és tisztán meghatározható

beli várandóságot. Ha tehát Ön el akarja adni a nagypapja után Önt megillető jutalékát, úgy eljárásban gondoskodnia kell, hogy az örökösödési eljárás lezárattassék a közjegyző előtt és aláírása el kell intéznie azt is, hogy az ezen eljárás eredményeképpen meghatározott apai jutalék szintjén egy újabb hagyatéki eljárás tárgyát képezze, minek eredményeképpen azután Ön is telekényvi tulajdonos legyen. Lehet emellett ezt az eljárást egyszerűsíteni is, hogy az Ön nagypapai jutaléka mindjárt a vevőre szálljon. Ennek a módját az eljáró közjegyző tudni fogja.

Építés. Előző számunkban tanácsot adott Önnek tanácsadó orvosunk arra vonatkozólag, hogy meggyott kezeit hogyan kezelje. A tanácsadó cikkbe sajnálatos hiba csuszott be. Két helyett mindössen két olvasandó. Tehát nem kézfürdő, hanem kézfürdő és nem amennyit a kéz elbír, hanem amennyit a kéz elbíri. Kérjük szíveskedjék ennek megfelelően eljárni.

S. L. Közöltük már lapunkban, hogy az állami osztálysorsjátékban összesen 5 huzás van. Jelenleg az V-ik osztálysorsjáték kezdetűk, melynek első huzása május 4-én és 4-én történt meg. A további huzások június, július, augusztus hónapok elején történnek, míg az utolsó vagyis az 5-ik huzás augusztus 23-tól szeptember 23-ig tart. Aki az első vagy bármelyik huzáson nyert, akár nagyobb összeget is, annak sorsjegye tovább nem játszhatik, hanem egy új sorsjegyet kell vásárolni. Minden huzás előtt meg kell ajánlani a sorsjegyet, mert különben nem játszhatik tovább. A névze, hogy páros vagy páros sorsjegyet vegyen-e, nem lehetünk választ, mert mindenik sorsjegyre meg van az esélye a nyertesre. Miután kétféle érdek-

— Nagy vasuti kedvezmény-nyel utazhat a Budapesti Nemzetközi Vásárra. Olcsó bevásárlás, olcsó szórakozás. Május 4—14.

lódott a az első huzást már lekérte, a második huzásra, amely június elején lesz, ha egynyelcad sorsjegyet vesz, nem 125 hanem 250 lejtt kell beküldenie. Ha valaki csak az 5-ik huzásra rendel sorsjegyet, akkor meg kell fizetnie az első 4 huzás sorsjegyeinek is az összegét is, tehát $5 \times 125 = 625$ lejtt egy egynyelcad sorsjegynél.

Szerkesztői üzenetek

Hátralékos előfizetők felszólítását a kitöltött postautólevél-nyel tovább folytatjuk a Maros-Torda megyében levő összes hátralékosainkat felszólítottuk. Megkezdettük ezenkívül a Maros és Nagyküküllő megyékben levő hátralékosok részére is az utólevélek kitöltését és elküldését. A felszólításokat, illetőleg postautólevéleket a hátralékos előfizető lapjához mellékeljük s az ott feltüntetett összeget az utólevél felhasználásával kell beküldeni.

Felszólítunk minden hátralékosot, hogy ne halogassa a pénz beküldését, hanem igyekezzék rendezni tartozását, mert különösen a most kezdődő nyári időszak-

ban jön be a legkevesebb pénz a ha az előfizetők nem látják be a mi helyzetünket s tartozásukat nem fizetik ki, nincs honnan beszerezni a lap előállításához a szükséges pénzösszeget. Lapunkat kizárólag az előfizetők pénzén tartjuk fenn, tehát minden hátralékos előfizetőnek tudnia kell, hogy az ő pénze is hozzájárul a költségek fedezéséhez. Ha valaki nem tudná egy összegben beküldeni tartozását, fizesse ki annak felét most s 1—2 hónap múlva a többi. Ez így is nagy segítség részünkre s a hátralékosnak semmi lesz egyszerre olyan nagy kiadása. Reméljük, hogy mindenki megszívleli felhívásunkat s becsülettel tesz eleget fizetési kötelességének.

Sch. F. Csanálos. M. L. Harasztos. V. L. Torockó. B. M. Enlaka. H. J. Diesőszentmárton. G. K. Hadikfalva. Sz. F. Székelyudvarhely. M. Zs. Kerelőszentpál.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogató-sukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Cs. M. Désakna. Az említett postautólevélt minden előfizetőnkhez eljuttattuk, tekintet nélkül arra, hogy hátralékos vagy sem. Ugyanis ezen az utólevélen nem az előfizetési díjat, hanem az esetleges állami osztálysorsjátékban való játszás esetén a díjat, — amely $\frac{1}{4}$ sorsjegynél 125, $\frac{1}{2}$ -nél 250, $\frac{3}{4}$ -nél 500 és egy egész sorsjegy vásárlásánál 1000 lej az első huzásra — kell beküldeni. Az utólevélen azért van az *Economia* (Takarékosság) neve, mert mi összeköttetésben állunk ezen céggel s a megrendelt sorsjegyet is onnan küldik el. Az Ön előfizetési díja beérkezett s előfizetésével f. év végéig van rendben.

Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG”

című bibliai színderabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szerezhető meg.

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért

Aki a

„MAGYAR NÉP”-et

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: E. J. Körösbánya 150 (r. 1934. dec. 31-ig), Sch. F. Csanálos áprilisban feladott 1000 lej beérkezett. A. F. Bukarest 155 (r. 1933. dec. 31-ig), V. V. Kalotadámos 155, Sz. L. Középajta 155, H. F. Futásfalva 155, S. J. Kovászna 150, Iparos Otthon Sepsiszentgyörgy 155, B. J. Zágón 155, Sz. L. Maksa 143, K. M. Sepsiszentkirály 155, B. L. Ribicze 150, L. Sz. Seliste 150, K. G. Gyalár 805, Cs. B. Haró 155, L. J. Lupény 155, G. S. Pipe 305, K. J. Mikészása 150, L. J. Bonyha 150, A. A. Szikesfalu 150, R. J. Nadrág 150, T. J. Faesád 155, K. J. Szapárfalva 155, D. L. A. Oraviczbánya 150, D. G. Csávás 150, B. I. I. Magyarbikal 50, F. Gy. Lüdvig 155, Sz. J.-né Görgényszentimre 155, K. V. Kebele 95, Gy. F. Berekeresztur 150, M. P. Medgyes 150, Sz. S. Datk 155 lej.

Apróhirdetések.

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 10 lej. Előfizetőknek minden szó 6, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetést díj előre fizetendő.

Gyermektelen házaspárt keressünk házsongárdi gyümölcsösbe lakás és némi fizetés ellenében. Címet „Házmeszter” jeligére a kiadóba kérek.

Konfirmációi emléklapok

szép színes kivitelben vastag könyvpapírból készítve

24×32 cm. nagyságban

„Utolsó vacsora” képpel drb 3 L.

17×25 cm. nagyságban

Krisztus lejjel drb. 2-50 L.

Megrendelhető a

„MINERVA”

könyv- és papirkereskedésbe

CLUJ-KOLOZSVÁR,

Str. Regina Maria No. 1.

ÁPRILY CAJOS

új verseskötete

Az aranymosó balladája

a Rönk a Tizán című versciklusát valamint összes eddig megjelent verseit is tartalmazza. A kötött példányokat a szerző sajátkezű aláírásával disziti. — A színes kiállítású könyv füzve 120,-, kért 180,- lejt kapható a

Minervánál

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Mar. (volt Deák Ferenc-utca) 1.

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség

Megjelent a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

áprilisi száma gazdag tartalommal.

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lej**